

Lisa 1. Ülevaade MAK 2014-2020 teavitustegevustest 2019. aastal

1. Maaeluministeeriumi teavitustegevused

Pressiteated

Terve 2019. a jooksul saatis Maaeluministeerium (MEM) välja erinevaid MAKiga seotud pressiteateid. 2019. a saadeti kokku 82 teadet, mille kohta lisati informatsioon ka MEMi kodulehele ja sotsiaalmeedia Facebooki lehele. Pressiteadete peateemad: arengukava rakendamine ja erinevate meetmete sisu tutvustus, viienda üle-eestilise avatud talude päeva teavitus, 2019. a toidupiirkonna valimine, maaettevõtete/põllumajanduse olukorraga seotud tegevused, arengutrendid jmt.

Pressiteated saadetakse pressilistis olevatele ajakirjanikele, põllumajanduse-, maaelu- ja toiduainetööstuse valdkonna organisatsioonidele ja liitudele, nõuandvatele kogudele (näiteks põllumajanduse ja maaelu arengu nõukogu, MAK 2014-2020 seirekomisjon, Riigikogu maaelukomisjon) ning MEM haldusala asutustele (kokku ca 900 kontakti). Originaalkujul või osaliselt on pressiteateid kajastanud paber- ja elektroonilised väljaanded, uudisteagentuurid, raadio ja TV, portaalid kokku ligi 750 korral 2019. a. Pressiteadetes toodud teemadel esitasid erinevad meediakanalid vajaduse korral lisaküsimusi ja said MEMilt täiendavat informatsiooni.

BNSi kõrval kajastasid MAKiga seotud teemasid enim maaelu.postimees.ee (65 artiklit), pollumajandus.ee (55) ja maaleht.ee (44).

Sotsiaalmeedia

MEM on alates 2016. a kasutanud aktiivselt sotsiaalmeedia võimalusi Facebook'is: <https://www.facebook.com/Maaeluministeerium>. Alates lehe loomisest on Facebook'i vahendusel jõudnud tuhandete inimesteni (2019. aastal kasvatasime oma jälgijate arvu 9601-lt 12 900-ni) info mitmesugustest info- ja teabepäevadest, esile on tõstetud MAK 2014–2020 tulemusi, Eesti põllumajandustootjate saavutusi, edulugusid, organiseeritud fotovõistlusi, et näidata maaelu võimalusi ning tõsta maaelu mainet, kutsutud inimesi osalema üle-eestilisel avatud talude päeval jpm.

2019. a kajastati MAK 2014–2020 teemasid ka MEMi ajaveebis Maablogi. Kõige loetum blogi oli 4. juulil avaldatud toidu ja avatud talude päeva teemaline postitus „Minu arm ja Eesti toit“, mida vaadati 427 korral.

Koduleht

MAK 2014–2020 info jaoks on MEMi veebilehel kasutusel eraldi rubriik <http://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/eesti-maaelu-arengukava-mak-2014-2020>, mis on lihtsasti kättesaadav ministeeriumi kodulehe esilehelt. Veebilehel on info esitatud struktureeritult erinevate teemaplokkide kaupa, et tavakasutaja leiaks endale huvipakkuva sisu ning vastused võimalikult kiirelt. Veebilehel on üleval info MAK 2014–2020 strateegiliste dokumentide, meetmete, õigusaktide, uuringute, seire ja hindamise, toetustest teavitamise jne

kohta. Teave infopäevade jm aktuaalse kohta on kättesaadav ka uudiste jaotuse alt ja tõstetakse vajaduse korral esilehel eraldi nähtavamale.

EAFRD toetustest teavitamine

Maaeluministri määrusega „Maaelu arengu toetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, toetatud objektide tähistamise ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) osalusele viitamise täpsem kord perioodil 2014–2020“ on reguleeritud MAKi toetustest teavitamise nõuded. Määrusega on kehtestatud EAFRD toetusest rahastatud objektide tähistamine ja ELi osalusele viitamise korra ühtsus ning kooskõla. Teavitamise tulemusel saab avalikkus teada EAFRDst kaasrahastatud tegevustest ja objektidest, rahastamise ulatusest ning projektide sisust.

Koostöö meediaväljaannetega

Meediaväljaannetega toimub pidev koostöö: eri kanalite ajakirjanikele anti infot, sh statistilisi andmeid MAK 2014–2020 meetmete kohta ning artiklite ideid. Lugusid avaldati nii trükimeedias, veebis, raadios kui ka televisioonis. Pidevalt vastati ajakirjanike päringutele MAK 2014–2020 toetuste, nende jagamise korra, meetmete tingimuste jms teemadel. Oluline osa tegevusest keskendus rahastamisperioodi 2014–2020 sisu tutvustamisele.

Avatud talude päev

21. juulil 2019 toimus neljas avatud talude päev. Avatud talude päeva avaüritus toimus Maamehe golfi talus Võrumaal ning seal osales umbes 700 külalist. Üritusel esines Lasva meeskoor ning Võru võimlemisklubi Janika. Võimalik oli sõita hobustega, lastel paitada loomi, mängida Maamehe golfi, proovida kätt maatööl, maitsta Vana-Võromaa mekke ning kuulata Alen Veziko kontserti.

Avatud talude päeval osales 310 talu ning neid külastati kokku üle 195 000 korra. Kõige rohkem külastajaid – 6700 inimest – võttis 2019. aastal vastu Andre Farm Tartumaalt, kes oli avatud kahel päeval. Talle järgnesid OÜ Voore Farm Lääne-Viru maalt (3680), Paasiku koertemõis Harjumaalt (2762), Kamelia Turismitalu Tartumaalt (2500), Karvased ja sulelised Saaremaalt (2500), Luke Juustuvabrik Tartumaalt (2500), Seppami talu Harjumaalt (2200), Suuretüki talu Lääne-Virumaalt (2200), Saidafarm Harjumaalt (2100), Siidrikoda Põlvamaalt (2100), Viinamärdi talu Tartumaalt (2100), Wile farm Järvamaalt (2068), Konju kitsefarm Ida-Virumaalt (2000) ja Püha Eelkäija Skiita Reomäel Saaremaalt (2000). Rohkem kui 1000 külastajat võõrustas 2019. aastal ligemale 60 talu.

Avatud talude kodulehel oli 2019. a üle 424 000 unikaalse vaatamise. Meediakampaania sisaldas tele-, radio-, interneti-, trüki- ja välireklaami. TV kampaania sai planeeritud rohkem kontakte ja täitis oma eesmärgid. 57% lastega perede sihtrühmast nägi reklaami vähemalt 1 kord ja 34% vähemalt kolm korda (+4% enam plaanitust). Veebikampaania ületas tunduvalt planeeritud eesmärgid nii näitamiste (+67%), klikkide (+55%) kui ka video vaatamiste osas (+231%). Facebooki postituste ja mängude ning Instagrami postitustega saime 988 644 näitamist, kaasatusi tuli kokku 16 216. Kõikides materjalides oli selgelt ära toodud MAKi logo.

Meedias kajastati avatud talude päeva 2019. a 560 korral. Suurem meediakampaania oli ajastatud algusega 1 kuu enne üritust. Suurim kajastuste arv oli 23. juulil (47 artiklit) ja 21. juulil (41 artiklit). Kõige rohkem kajastasid avatud talude päeva Raadio Kuku, ETV ja Maaleht.ee.

Üle-eestilise avatud talude päeva õnnestumisesse panustasid lisaks MEMile Põllumajandusuuringute Keskus, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda ja Eestimaa Talupidajate Keskliit, kes olid ürituse kaaskorraldajad.

Telesaade

2019. a valmis 8 teleklippi avatud talude päeval osalevatest taludest, kes on saanud MAK toetusi. Klippides oli saatejuhiks Tõnis Milling, kes meelelahutuslikul moel tutvustas osalevaid talusid ja nende tegevusi ning MAKi panust keskkonnahoidu ja mitmekesise maastiku ja elurikkuse säilimisse, Eesti põllumajanduse ja maaelu arengusse. Klipid läksid eetrisse ajavahemikus 10.–19. juuli TV3 saates „Suvised Seitsmesed“. Videoklippide keskmine vaatajate arv oli kokku üle 64 500.

Maamessil osalemine

MAK 2014–2020 meetmeid ja nõudeid tutvustati aprillis 2019 Tartus toimunud Maamessil, kus MEM oli esindatud koos valitsemisala asutustega ühisel stendil. Maamess on Baltimaade suurim omataoline mess, mida külastas üle 42 000 inimese. Maamessil tutvustati neljandat korda toimuvat avatud talude päeva, mis aitas kaasa rohkemate talude ja inimeste osalemisele üritusel.

Teadlikkuse uuring

2020. a alguses viis Turu-uuringute AS MEMi tellimusel läbi küsitlusuuringu, eesmärgiga selgitada, milline on Eesti elanike silmis erinevate maaelu valdkondade maine, teadlikkus MAKist ning hinnangud maaelutoetustele. Silmast-silma meetodil küsitleti 1 000 Eesti elanikku vanuses 15-74. Küsitlusuuringute läbiviimist rahastati osaliselt Eesti maaelu arengukavast. Sarnast uuringut on tehtud alates 2015. a.

Positiivse hinnangu andis põllumajanduse mainele 70% ja maamajanduse mainele 61% ja maaelu mainele 58% elanikest. Viimase kolme aastaga ei ole hinnang maamajandusele oluliselt muutunud, hinnang maaelule tõuseb tasapisi ning hinnang põllumajandusele on sel aastal märgatavalt tõusnud.

Oma lähedase otsust end maaeluga siduda oleks valmis toetama 60% elanikest. Ajalises võrdluses on soovitajate osakaal püsinud samal tasemel. Põllumajandust peetakse perspektiivikaks tegevusalaks sagedamini ettevõtjate (57%) kui töövõtjate jaoks (49%).

Maaettevõtlust hinnati ettevõtja ning töövõtja seisukohast samaväärselt perspektiivikaks (vastavalt 51% ja 53%). Võrreldes varasemate uuringutega hinnati seekord maaettevõtlust nii ettevõtja kui töövõtja seisukohast harvemini väga perspektiivikaks.

Seda, et põllumajanduse ja maaettevõtluse arendamise eesmärgil on võimalik taotleda toetusi, teadis 65% elanikest, varasemates uuringutes on vastava teadmisega elanike osakaal olnud kõrgem (70-83%). Teadlikkus üha väheneb.

Vähenenud on teadlikkus ka toetuste rahastamisallikatest – sellest, et põllumajandus- ja maaelutoetusi rahastavad Eesti riik ja Euroopa Liit koostöös, oli teadlik vaid 40% elanikest, kuid varasemalt on antud näitaja olnud vahemikus 53–72%.

Kõige olulisemaks toetamist vajavaks valdkonnaks peavad elanikud investeringuid maaettevõtlusesse ja kogukonna arengusse (34%) või põllumajanduse konkurentsivõime tõstmisesse (27%).

MAKst on teadlik 30% elanikest. Ajalises võrdluses on maaelu arengukavast teadlike inimeste osatähtsus pidevalt vähenenud (varasemalt 35-49%). Elanikest 56% peab MAK raames viimase nelja aasta jooksul antud toetusi Eesti maaelule kasulikeks, 11% kasutuks ja kolmandik ei oska arvamust avaldada. Kõige enam kasu on tõusnud põllumajanduse konkurentsivõime tõstmise või maaettevõtluse ja kogukonna arengu toetamisest. Need olid ka valdkonnad, mille toetamist hindasid elanikud kõige olulisemaks. LEADER toetustest on kuulnud vaid 25% elanikest. Varasemalt on antud näitaja olnud sarnane (24-27%).

Koostöö huvirühmadega

2019. aastal korraldas MEM MAK rakendamiseks vajalikke kohtumisi erinevate organisatsioonide esindajatega. Toimus 2 MAK 2014–2020 seirekomisjoni istungit, kus oli päevakorras MAK rakendamise tutvustamine, MAK seirearuande heakskiitmine ning arutelu MAK planeeritavate muudatuste kohta. Veel toimus mitmeid kohtumisi ja arutelusid sotsiaalpartneritega erinevate MAK meetmete rakendamisega seoses.

2. PRIA ülevaade avalikkuse teavitamisega seotud tegevustest

Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (PRIA) korraldab klientide ja avalikkuse teavitamist koostöös MEM avalike suhete osakonnaga. Suurim osa PRIA teavitustöö mahust oli 2019. a seotud MAKiga (108 erineva sisuga päringu-vastuseid, selgitusi, artikleid, intervjuusid, pressiteateid, uudiseid, e-infokirju). Töökorraldus näeb ette kõigi meetmete rakendamisega seoses ka teavituspilude koostamist ja täitmist.

Teavitamiseks kasutatud kanalid

PRIA kodulehekül on klientide jaoks enim kasutatav kanal PRIA ja MAKiga seotud info saamiseks. Kodulehe kaudu on võimalik jõuda ka e-PRIAsse. e-PRIA jaguneb nn. vanaks ja uueks ning erinevad tegevused on kahe e-PRIA vahel ära jagatud. Vanas e-PRIAs saab kasutada järgmisi teenuseid: maksed ja võlgnevused; pindalatoetused; loomatoetused; MAK ja EKF investeringutoetused; litsentside teenused; turuinfo esitamine (toorpiim); loomade register; Erametsakeskuse e-teenused. Teised teenused on üle viidud uude e-PRIAsse.

PRIA kodulehe ülesehitus on lähtuvalt klientide huvist valdkonnapõhine ning ei muutunud 2019. a jooksul. PRIA koduleht sisaldab viiteid teabele, mis puudutab enamikku PRIA kliente

(sh objektide tähistamine, juhised korrektse maksetaotluse esitamiseks, toetuste eelarved, taotlusvoorude ajakava, nõuetele vastavus, üldine info tagasinõuete kohta jne). Avatud ehk käimasolevad taotlusvoorud on kodulehe esilehelt lihtsalt leitavad. Taotlusvoorude täpsed ajad annab PRIA investeringumeetmete kohta teada Ametlike Teadaannete (<https://www.ametlikudteadaanded.ee/>) vahendusel.

Kõigi PRIA poolt vahendatavate toetuste kohta on info avaldatud vastavas kodulehe valdkonnapõhises alajaotuses. Seal on iga meetme kohta olemas tutvustus, juriidilised alused, info taotluse esitamise kohta, erinevad taotluse esitamisega seotud vormid, vormide täitmise juhendid ning erinevate meetmetega seotud spetsiifilised abimaterjalid (näiteks e-PRIA kasutamise juhendid konkreetse meetme puhul). Põhjalikum info taotluse esitamise, sellega kaasnevate nõuete ja kohustuste ning menetluse kohta on MAK keskkonnameetmete puhul juhendites „Abiks taotlejale“, mis valmivad PRIA ja MEM koostöös.

Toetuste rahuldamise ja maksete kohta avaldab PRIA andmeid enda kodulehel. Leitav on info kahe viimase finantsaasta toetuse saajate kohta. Meetmete lõikes on määratud toetuste kohta võimalik infot leida iga meetme vastava taotlusvooru lehel.

Kodulehel on välja toodud ka rubriik „Uudised“ kus avaldatakse teateid ja uudiseid nii PRIAlt kui koostööpartneritelt.

Kodulehe vahendusel on klientidel võimalik broneerida aega maakondlikes teenindusbüroodes, et seal esitada taotlusi ja andmeid või kasutada e-PRIA kliendarvutit. Kodulehe avalehel on klientide jaoks lihtsasti leitav nii põllumassiivide elektrooniline veebikaart kui ka ligipääs võrdlushindade kataloogile.

Kodulehe kaudu on kodulehe külastajatel võimalus liituda PRIA e-infokirja listiga või anda tagasisidet.

2019. a jooksul tegeleti uue kodulehe loomisega. Aasta esimeses pooles tegeleti veebilehe prototüübi loomisega ja disainiga ning aasta teises pooles uue kodulehe arendamisega. Uus koduleht valmib 2020. a.

Pressiteateid MAKiga seonduvatel teemadel edastas PRIA 2019. a jooksul 23 (suurematele sihtgruppidele huvi pakkuvate taotlusvoorude alguste, tulemuste ja toetuste määramistepakkumiste kohta).

PRIA Facebooki lehekülge võeti kasutusele 2014. a alguses. 2019. a alguse seisuga jälgis lehekülge 1188 Facebooki keskkonna kasutajat, aasta lõpuks oli jälgijate arv kasvanud 525 võrra 1713 kasutajani. Kokku tehti aasta jooksul 247 postitust. Statistika järgi on populaarsemad postitused jõudnud kuni 11 000 Facebooki kasutaja uudisvoogu (reach). Kõik lehekülje „fännid“ on liitunud lehega nn orgaaniliselt (organic likes).

PRIA Facebooki lehel tehti 2019. a keskmiselt neli postitust nädalas. Kajastati PRIA olulisemaid uudiseid (pressiteateid ja e-infokirjade ilmumist), tööpakkumisi ning jagati teisi põllumajandusvaldkonnaga seotud postitusi.

PRIA elektrooniline infokiri ilmub üks kord kuus (2019.a kokku 12 korda). MAKi teemasid käsitleti igas e-infokirjas. Infokiri edastab jooksvalt lõppenud taotlusvoorude tulemusi, toetuse määramisi ja maksimisi, teateid algavate taotlusvoorude ja ajakava kohta, selgitavaid artikleid ja juhiseid eelkõige toetuste taotlemiseks, uutest ja muutunud nõuetest arusaamiseks, e-teenuste ja hinnakataloogi kasutamiseks jne, meeldetuletusi klientide kohustustega kohta. Viidatakse ka klientide jaoks olulisemaid teemasid kajastavaid haldusala asutuste pressiteateid ning juhitakse tähelepanu pikematele artiklitele jm materjalile kodulehel.

Infokiri saadetakse automaatselt kõigile infokirja listiga liitunutele, 2019. a lõpuks oli infokirja saajate seas 8734 töötavat e-posti aadressi, neist ca 20% on aktiivsed lugejad. 65% lugejatest on mehed ja lugejaid on igakuiselt ~1500. Postiloendiga saab liituda PRIA kodulehel või PRIA Facebooki lehe kaudu.

Erineva info klientideni läkitamiseks kasutas PRIA masspostituskirju, mis adresseeriti klientide e-posti aadressidele. Nt pindala-keskkonnatoetuste taotlusvooru algus, e-PRIAs põldude ja niitude joonistamise andmete uuendamine, üksikute nõuete teemalised teavitused keskkonnameetmetega seoses.

Koostöö meediaväljaannetega

Maaleht on olnud kliendiuuringu andmeil peamine paberväljaanne, kust saadakse infot PRIA ja toetustega seoses. Maalehele, Maamajandusele ja nende online-kanalile anti 2019. a MAKiga seotud infot kokku 10 korral, sellest 4 korra PRIA tasutud teabena.

Maa Elus, mis on Postimehe grupi vahel ilmuv nädalaleht, avaldati 1 lugu tasutud teabena ja Maa Elule anti MAKiga seotud teemadel infot 6 korral.

Jätkus hea koostöö Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja ajakirjaga Põllumehe Teataja, mille toimetuse sai PRIAlt 2019.a jooksul MAKiga seoses kaks erineva sisuga teksti, milles tutvustati muudatusi toetuste taotlemise tingimustes või selgitati kehtivaid nõudeid. Põllumehe Teatajat levitati tasuta ka PRIA maakondlikes büroodes (iga numbrit 100 eksemplari).

Trükised

Märtsis-aprillis 2019. a valmis 1000 eksemplari brošüüri „Põhitõed pindalatoetuste ja MAK loomatoetuste taotlemisel“ Trükis sisaldab taotluste esitamise juhiseid, kõigi meetmete lühitutvustust ja e-PRIAs taotluse esitamise juhiseid. Trükist levitati Maamessil, infopäevadel ja PRIA teenindusbüroodes. PRIA büroode kaudu oleme levitanud ka trükist „Nõuetele vastavus ja rohestamine“, mis on taotlejate poolt kõrgelt hinnatud ja nõutud.

e-PRIA teavitus

e-PRIA taotluste ja maksedokumentide esitamise kohta on PRIA koostanud ülevaatlikud meetmepõhised juhendid. Need on kättesaadavad PRIA kodulehel ning ka e-PRIA enda keskkonnast.

Kodulehe e-PRIA veebilehele pannakse lisaks teenustele ja nende kasutamisega seotud juhenditele ka e-PRIA klientidele olulisi teateid ja uudiseid. Jooksvalt toimub ka videojuhendite uuendamine. Videojuhendid on leitavad PRIA YouTube kanalist ja need on viidatud PRIA kodulehel nii juhendite rubriigis kui ka vastavate meetmete tutvustuse juures. Samuti on viited videojuhenditele e-PRIAs iga vastava e-teenuse juures.

Klientidele mõeldes töötati välja e-PRIA keskkonnas automaatsed teated, mis ilmuvad tõrgete või häirete puhul kliendile ekraanile, et ta oleks toimuvaga kursis ning saaks oma tegevust planeerida. e-PRIA teenuseid tutvustame ka eraldi infolõikudes erinevates PRIA teavitustes (pressiteated, artiklid, infokiri), mis käivad erinevate meetmete ja taotlusvoorude kohta. Meetmete puhul, kus on avatud taotluste eeltäitmine, on teavitused ajastatud eeltäitmise alguseks.

Üritused ja kohtumised

25.-27. aprillil 2019 toimus Tartus Maamess, kus nagu varasematelgi aastatel oli PRIA esindatud ühises messiboksis koos MEMi ja teiste haldusala asutustega - Maaelu Edendamise Sihtasutuse, Veterinaar- ja Toiduameti, Põllumajandusuuringute Keskuse ja Põllumajandusametiga. Tutvustati e-PRIA teenuseid ning uut mesilasperede toetust. Jagati pindala- ja keskkonnatoetustega seotud trükiseid ning koostasime kleepsu „Põllumehe suvine meelespea“, kuhu olid koondatud olulised tähtajad. Kohal olid erinevate meetmete spetsialistid, kes külastajaid nõustasid.

2008. a aprillikuust tegutseb PRIA klientide nõukoda, mille istungitel osaleb PRIA juhtkond, maaeluminister ning PRIA kutsel 15 liiget, kes on PRIAga pikaajaliselt aktiivselt suhelnud kliendid, sh MAK toetuste kasutajad. 2019. a toimus kaks kliendinõukoja kohtumist (juulis ning oktoobris). Kliendinõukojast saadav info ja tagasiside on PRIAle sisendiks oma tööprotsesside täiustamiseks ja kliendikesksemaks muutmiseks.

Kokkusaamised tootjaorganisatsioonidega. Heaks tavaks on PRIA esindajatel saanud vähemalt kord aastas kohtuda nii Eesti Taluliidu esindajate kui ka Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja esindajatega. Kohtumiste eesmärk on saada klienditagasisidet PRIA töökorralduse osas, anda põllumeestele teada PRIA uutest arengusuundadest ja koostöös arutada neid teemasid, mis põllumehele kõige enam muret on tekitanud. 2019. a toimus kummagi keskorganisatsiooniga üks kokkusaamine.

Klientidelt tagasiside kogumine

Tegevust jätkasid infotelefonid klientide abistamiseks. Kolmel erineval põhinumbril helistajad saavad PRIA keskuse piirkonnabüroode töötajatelt vajalikku teavet kõigi MAKi meetmetega seoses - eraldi telefon on ühikupõhiste ja investeeringumeetmete ning registritega seotud päringute jaoks. Klientide kirjalike päringute jaoks toimib e-posti aadress info@pria.ee, kuhu laekuvatele päringutele vastavad samad inimesed, kes töötavad infotelefonil. 2019. a teenindati infotelefonide poolt 35 000 kliendikõne.

Teenindusalast tagasisidet, mis hõlmab ka MAKi meetmetega seonduvaid teemasid, kogutakse klientidelt mitmel viisil: teenindusbüroodes on tagasiside blanketid ja oma tagasiside PRIA teeninduskvaliteedi kohta on võimalik kliendil saata läbi PRIA kodulehel oleva tagasisidevormi. PRIAs on välja töötatud ja toimib metoodika tagasiside haldamiseks ja vajadusel kliendile vastamiseks. Lisaks rakendati 2019. a klienditagasiside kogumiseks soovitusindeksi meetodikat.

3. SA Erametsakeskuse ülevaade avalikkuse teavitamisega seotud tegevustest

Erametsanduse portaalis www.eramets.ee kajastatakse info kõigi EMK administreeritavate MAK 2014 – 2020 raames erametsaomanikele suunatud toetuste kohta. Portaal on kättesaadavad taotlusvormid ning selle juurde kuuluvad lisadokumendid, õiguslikud alused (määrused ja nende lisad), taotluste vastuvõtuajad ja kohad, muu info ja teated. Portaal avaldatakse teateid taotlusvoorude algusest, infopäevade toimumisest ja taotlusvooru tulemustest (näiteks kui suures summas esitati taotlusvoorus taotlusi). Pärast toetuse otsuste tegemist lisab EMK portaali lingi PRIA veebilehele, kus avaldatakse toetuse saajate nimekirjad.

Taotlejate teavitamisel ning nende abistamisel taotluste esitamisel kasutatakse aktiivselt **erametsanduse tugisüsteemi**, eelkõige erametsanduse konsulente ning metsaühistuid. Metsaühistud omakorda informeerivad oma liikmeskonda, toimivad mitmed infolistid. Metsaühistud korraldavad oma liikmetele mõeldud info- ja koolituspäevi, kus tutvustatakse ka MAK 2014 – 2020 raames antavaid erametsaomanikele mõeldud toetusi. Metsaühistutesse on koondunud ligi 14 tuhat metsaomanikku.

2019. a ilmusid Natura 2000 erametsamaa toetuse kohta reklaamid kõikide maakondade lehtedes, Maa Elus ja Õhtulehes. Tasulise levikuga reklaami tehti Erametsakeskuse Facebooki lehel. Reklaami tehti raadios Kuku ja Elmar. Eelmistel aastatel Natura toetust küsinud metsaomanikele (4359 adressaati) saadeti e-kiri taotlusvooru saabumise kohta. Toetuste üksuse töötajad helistasid metsaomanikele (u 100), kes käisid 2018. a Tallinnas Mustamäe teel taotlust täitmas, et teavitada võimalusest täita taotlus Erametsakeskuse Rapla kontoris, mõne metsaühistu juures või iseseisvalt. Toimus Natura toetuse infopäev Tartus, kus osalejaid oli umbes 40.

Meetme 8 reklaam ilmus kõikide maakondade lehtedes, Maa Elus ja Telelehe tagakaanel. Tasulise levikuga reklaami tehti Erametsakeskuse Facebooki lehel. Reklaam kõlas raadios Kuku, Elmar, MyHits ja TRE. Telliti reklaamvideo ja korraldati reklaamkampaania sotsiaalmeedias. Trükiti plakatid, mis kleebiti Coop kaupluste stendidele erinevates maakondades. Eelmistel aastatel toetust taotlenutele (1044 adressaati) saadeti e-kiri meeldetuletusega taotlusvooru toimumise kohta. Infopäevad toimusid Tallinnas (37 osalejat), Tartus (41 osalejat) ja Pärnus (24 osalejat).

28. novembril 2019. a toimus Pärnus üleriigiline metsanduse infopäev, kus räägiti metsanduse toetamise arengutest MAK 2014 – 2020 kaudu ja tehti ülevaade meetme 12.2 ja 8 rakendumise tulemustest. MEMi esindaja rääkis metsandusest perioodi 2021–2027 ühise põllumajanduspoliitika meetmete ettevalmistamisel. Lisaks rääkis Keskkonnaministeeriumi esindaja Metsanduse arengukava 2030 koostamise protsessist ning Keskkonnaagentuuri

esindaja tutvustas võimalusi üraskikahjustuste ennetamiseks. Infopäev oli suunatud erametsaomanikele, metsaühistute eestvedajatele, metsanduse konsulentidele ning asjaomastele ametnikele ja töötajatele (umbes 100 osalejat).

4. Põllumajandusuuringute Keskuse ülevaade hindamise teavitustegevustest

Hindamisalane teavitamine on üks olulisi Põllumajandusuuringute Keskuse (PMK) hindamisalaseid tegevusi. See on tähtis nii põllumajandustootjatele, ametnikele kui ka teistele huvigruppidele nende tulevaste tegevuste planeerimisel ja käesolevatele tegevustele hinnangu saamiseks. 2019. a toimus hindamisalane teavitamine sarnaselt eelnevatele aastatele. Jooksvalt uuendati infot Eesti MAK keskkonnaalaste tegevuste püsihindamist tutvustaval kodulehel. Püsihindajad osalesid konverentsidel ja seminaridel hindamisalaste ja ka muude erialaste ettekannete ja poster-ettekannetega ning erinevates allikates avaldati artikleid ja asjakohast infot. Osaleti ka mitmetes projektides, töögruppides ja võrgustikes.

Põllumajandusuuringute Keskuse poolt korraldatud koolitused ja infopäevad

29. jaanuaril Jänedal toimunud PMK korraldatud õppepäeval konsulentidele esines Jaan Kanger suulise ettekandega „Dreenivee kvaliteet ja seire“.

16. aprillil esines Priit Penu Jänedal PMK infopäeval “Kvaliteedi- ja mullaanalüüside andmete kasutamine taimekasvatuses” suulise ettekandega teemal „Muldade kasutussobivus, väetustarve ja väetamissoovitused“.

Hindamisega seotud info jagamine teistel üritustel

6. märtsil esines Priit Penu Saaremaa veisekasvatajate seltsi infopäeval Kõljala seltsimajas suulise ettekandega „Eesti muldadest ja nende kasutamise võimalikkusest veisekasvatuses“.

21. märtsil esines Priit Penu suulise ettekandega MEM mullagrupis teemal „Riikliku keskkonnaseire põllumuldade seire“.

4. aprillil Saaremaal Kõljalas toimunud Saaremaa Põllumeeste Liidu õppepäeval esines Tambet Kikas suulise ettekandega „Nutikust põllumajandusse, põllumeest teenindav geoinfosüsteem“.

20. mail Tallinnas toimunud MEM korraldatud paneeldiskussioonil „Eesti maaelu arengukava 2014–2020 prioriteetide 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 hindamise esmased tulemused“ esines Jaan Kanger suulise ettekandega „Prioriteet 4 sihtvaldkond 4b hindamise esmased tulemused“.

11. juunil Tallinnas toimunud MEM korraldatud MAK 2014–2020 seirekomisjoni 15. istungil esines Jaan Kanger suulise ettekandega „Eesti maaelu arengukava 2014–2020" prioriteetide 4 ja 5 vahehindamise tulemused“.

27. juunil Kuusiku katsekeskuses Eesti Maaülikooli korraldatud mahepõllumajanduse õppepäeval tutvustas Karli Sepp kompleksuuringu mahe- ja tavaviljeluse katseid: mahe- ja tavaviljeluse pikaajaline külvikorrakatse ja seal kasutatavad mullaharimisviisid; maheväetiste katsed põldheinal, teraviljadel ja haljasväetiseks kasvatataval ristikul, käsitles maheväetiste

omadusi ja toimimist kultuuride väetamisel ning viis läbi rühmatöö teemal „Huumusbilansist maheviljeluses ja selle praktiline koostamine“.

10. oktoobril Tallinnas toimunud Ruumab OÜ ja Pitney Bowes kasutajakonverentsil esines Tambet Kikas suulise ettekandega „Spectrumi teenused Maaeluministeeriumis“.

18. oktoobril esines Priit Penu Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda juhatuse seminaril Sakus suulise ettekandega teemal „PMK kaardirakendus ja pikaajalise mullaseire tulemused“.

1. novembril esines Priit Penu Tartus EPA messi seminaril suulise ettekandega „Muldade kasutussobivus ja võimalused erinevateks analüüsideks“.

1. novembril esines Tambet Kikas Tartus EPA messi seminaril suulise ettekandega „Digitaalsete väetustarbekaartide ja väetamissoovituste koostamine“.

15. novembril esines Priit Penu Valgamaa Põllumeeste Liidu seminaril Sangastes suulise ettekandega „Mulla energia, tähelepanekud väetamisest ja muldade kasutussobivus“.

28. novembril Belgias Brüsselis toimunud Euroopa Komisjoni keskkonnapeadirektoraadi (EC DG Environment) korraldatud töötoas „EU Pollinator Monitoring Scheme and Indicators“ esines Eneli Viik suulise ettekandega „Bumblebee monitoring in Estonia for the evaluation of rural development plan measures related with environment“.

28. novembril Tallinnas toimunud Keskkonnaministeeriumi poolt korraldatud veemajanduskomisjoni istungil esines Jaan Kanger suulise ettekandega „Veevaldkonna uuringutest PMK-s ja põllumajanduslikust maakasutusest Eestis“.

5. detsembril Tartus Eesti Maaülikoolis toimunud X Mullapäeval esinesid suulise ettekandega Ain Kull (kaasautorid Anne Kull, Tambet Kikas, Priit Penu) „Erosioon. Nähtuse olemusest selle hindamise ja poliitikani“ ja Priit Penu (kaasautor Elsa Putku) „Mullaseirealadel toimunud muutused ca 30 a jooksul“.

11.-12. detsembril Hispaanias Sevillass toimunud Euroopa maaelu arengu hindamise tugiüksuse (European Evaluation Helpdesk for Rural Development) korraldatud töötoas „How to demonstrate RDP achievements and impacts: lessons learned from the evaluations reported in the AIR 2019“ esines Eneli Viik suulise ettekandega „Identify good practices and challenges in relation to the assessment of RDP achievements and impacts: Biodiversity (CEQ8)“.

Osalemise projektides, töögruppides ja võrgustikes

Karli Sepp osales mahepõllumajanduse tegevusvaldkonna teadmussiirde pikaajalise programmi (MAHE PiP) nõukogu töös.

16.-17. septembril toimus Austrias Viinis tulemuspõhiste keskkonnameetmete alane kohtumine, mille eesmärk oli moodustada selleteemaline üle-euroopaline võrgustik. Üritusel osales Eneli Viik, kes andis nõusoleku olla edaspidi võrgustikus Eesti-poolseks kontaktisikuks.

Tambet Kikas osales Keskkonnaagentuuri koordineeritud projektis ELME – „Elurikkuse sotsiaal-majanduslikult ja kliimamuutustega seostatud keskkonnaseisundi hindamiseks,

prognoosiks ja andmete kättesaadavuse tagamiseks vajalikud töövahendid”, ökosüsteemiteenuste valdkond.

Hindamisega seotud info avaldamine erinevates allikates

Sepp, K., Särekanno, M., Kanger, J., 2019. Kaaliumi- ja väävlirikaste mahevätiste tõhususest põldheina-teravilja külvikorras. Teaduselt mahepõllumajandusele. Toimetised 2019, Eesti Maaülikool, Tartu, lk. 109–114.

Artikkel Maablogis „Eesti maaelu arengukava keskkonnatoetused ja põllumajandustegevused käivad käsikäes“, 26.06.2019, Ere Ploomipuu

Artikkel PMK kodulehel „Taluvärava toiteelementide bilansist üldiselt“, 01.04.2019, Marje Särekanno

Priit Penu rääkis mullast ning mullatervisest Eestis ja mujal maailmas KUKU Raadio teadussaates „Kukkuv õun“ 24.11.2019. Kukkuv õun [KUKU Raadio podcast]: <http://podcast.kuku.postimees.ee/podcast/kukkuv-oun-2019-11-24/>

5. Maaeluvõrgustiku teavitusalane tegevus

Maaeluvõrgustiku üksuse teavitustegevuste põhisuunad lähtuvad MAK kommunikatsioonistrateegiast ja iga-aastase tegevuskava kommunikatsiooni tegevusplaanist. Suuremateks ühistevõrgustikeks on Eesti suurimal põllumajandus- ja maaelumessil osalemine (5 korda seisuga 31.12.2019), 2019. a külastussündmuse "Maal elamise päev" (17 000 osalejat) kaaskorraldamine ja üle-eestilise avatud talude päeva korraldamine.

Maaeluvõrgustiku üksuse tegevuse käigus antakse välja 6 erinevat tüüpi infokirja. Laiemale avalikkusele suunatud infokiri „Maaeluvõrgustiku Infokiri @VÕRGUKIRI“ (saadetakse 926 e-posti aadressile) ja kitsama sihtgrupiga „Toiduvõrgustike @Infokiri“ (saadetakse 373 e-posti aadressile), „Innovatsioonivõrgustiku @infokiri“ (saadetakse 603 e-posti aadressile), „LEADER @INFOKIRI“ (saadetakse 97 e-posti aadressile), „Konsulentide @infokiri“ (saadetakse 109 e-posti aadressile).

Maaelu- ja innovatsioonivõrgustiku osakond on aastatel 2014-2019 levitanud kokku 435 numbrit infokirju ja muud trükist, ning kokku on tehtud 79 videolugu.

Maaeluvõrgustiku üksuse veebilehe maainfo.ee vaatajate arv on aastatel 2014-2019 kokku 6,9 miljonit ja unikaalsete vaatajate arv (korduvvaatajad on välja arvatud) kokku 855 tuhat. 2019. aastal on vaatajate arv oluliselt suurenenud. Maaeluvõrgustiku üksuse tegevuse kajastamiseks kasutati ka sotsiaalmeedia kanaleid: YouTube, Facebook, Twitter ja Google kaardirakendus. Facebooki maaeluvõrgustiku üksuse konto avati 2015. a novembris ja Twitteri konto 2017. a kevadel. 2019. a lõpu seisuga oli Facebooki kontol 927 jälgijat, kokku on tehtud 915 postitust ja maainfo.ee veebilehele oli Facebooki kaudu jõutud 17 tuhandel juhul.

Tegevused, mis on seotud maaelu arengukava projektnäidete kogumisega

Kokku on 31.12.2019 seisuga kogutud ja levitatud 1082 maaelu arengukava projekti- ja rakendusnäidet ning muid maaelu arendamisega seotud näiteid. Teemade kaupa jagunemine: maaelu arengukava tulemuste levitamise raames 52 näidet, LEADER/CLLD teemadel 637 näidet, sealhulgas põllumajanduse konkurentsivõime ja lühikeste toidutarneahelate teemal 81, innovatsiooni teemal 106 ja sotsiaalse kaasamise teemal 67 näidet.

Põhilised näidete levitamise kanalid on maaeluvõrgustiku üksuse regulaarsed infokirjad, veebileht, trükised ja näitused. 2017. a alustati LEADER-meetme toetust saanud näidete kogumise ja levitamisega *Google*-kaardi kaudu. Kaardile on sisestatud objektid, mis on avalikud ja mida on võimalik külastada. Info www.maainfo.ee/nahtavleader. 2018. a valmis EV100 kingitusena rändnäitus „100 maaelu toetamise näidet“, mille näited koguti koostöös maaeluvõrgustiku koostöökoja liikmete ja heade partneritega www.maainfo.ee/100MAKnaiset. 2019. a jätkus rändnäituse levitamine erinevates Eestimaa paikades.

Tegevused, mis on seotud teabe vahetamise hõlbustamisega maaelu arengu sidusrühmade vahel ning tulemuste jagamise ja levitamisega

Aastatel 2014-2019 on maaeluvõrgustiku töö hõlmanud tegutsemist 15 töö- ja algatusgrupis: LEADER-meetme rakendajate töögrupp, MAK-teavitajate töögrupp, avatud talude päeva töögrupp, innovatsiooni algatusgrupp, maaeluvõrgustiku koostöökoda, maaelu turundajate algatusgrupp, toiduohutuse töögrupp, ELARDi eesistumise töögrupp, keskkonnanäidete kogumise töögrupp, kvaliteedikavade koostamise töögrupp, sotsiaalse talupidamise töögrupp, LEADER/CLLD tuleviku töögrupp ja arukate külade töögrupp. 2019. a lisandusid veel maanaiste töögrupp ja MAK vahehindamisega tegelev töögrupp. Seisuga 31.12.2019 on töögruppides kokku osalenud 459 inimest ning kokku on toimunud 142 koosolekut.

Tegevused, mis on seotud kohalikele tegevusgruppidele koolituse ja võrgustikutöö pakkumisega

Kohalike tegevusgruppide koolitus- ja arendustegevuste raames on aastatel 2014–2019 korraldatud kokku 67 üritust. LEADER-meetme paremaks rakendamiseks korraldatakse kohalikele tegevusgruppidele 2-päevaseid infopäevi (2-3 korda aastas), piirkondlikke koolitusi, veebipõhiseid infopäevi (vebinare) ja suviseid arendusseminare. 2019. a korraldati kommunikatsiooni koolitus ning piirkondlikud LEADER projektitoetuse menetlemisega seotud seminarid. 2019. a on www.maainfo.ee veebilehel kajastatud kokku 140 LEADERi teemalist uudislugu ja kalendris 394 LEADER tegevusgruppide korraldatud sündmust.

Liikmesriikide LEADER/CLLD kohalike tegevusgruppide vahelise koostöö soodustamiseks korraldati 2019. a Eestis koostöös LEADER tegevusgruppidega rahvusvaheline konverents LINC, et edendada võrgustumist ja kogemuste vahetamist Euroopa Leader alade vahel.

Tegevused, mis on seotud võrgustikutöö pakkumisega nõustajatele ja innovatsiooni tugiteenuste pakkumisega

Innovatsioonivõrgustiku valdkonnas on aastatel 2014–2019 korraldatud kokku 35 üritust 927 osalejale. Maainfo.ee veebilehel on eraldi innovatsioonivõrgustiku alljaotus, kus on 2019. a lõpu seisuga vahendatud 397 uudislugu ja 716 sündmuse info.

Ilmunud on 3 elektroonilist väljaannet „Innovatsioonivõrgustiku @infokiri“ ja eesti keelde on tõlgitud 60 numbrit EIP-AGRI infokirja koos täiendustega Eesti tegevuste kohta. Välja on antud 25 numbrit „Konsulentide @infokirja“.

Eesti maaeluvõrgustikutöö raames korraldatakse MAK teadmussiirde meetme ja koostöö meetme toetuse taotlejatele/saajatele regulaarselt ümarlaudu. 2019. a toimus kokku 9 sündmust, sh AKIS õppereis Iirimaa ja 2 veebseminari.

Tegevused, mis on seotud seire- ja hindamistulemuste jagamise ja levitamise

Seisuga 31.12.2019 on MAK 2014–2020 meetmete tulemuste paremaks levitamiseks koostatud 2 rändnäitust „Maaturismi edulood“ ja „100 maaelu toetamise näidet“ ning ilmunud on 2 väljaannet (trükis ja veebiväljaanne): „Märka keskkonnahoidlikku põllumajandust“ ja „Üllatav Eesti LEADER. *Surprising Estonian LEADER*“. Seire- ja hindamistulemuste levitamiseks on seotud kokku 7 üritust ning seire- ja hindamistulemuste levitamine on olnud 12 väljaande „Maaeluvõrgustiku Infokiri@VÕRGUKIRI“ peateemaks.

Tegevused, mis on seotud Euroopa maaelu arengu võrgustiku töös osalemise ja sellesse panustamisega

Aastatel 2014–2019 on Euroopa maaelu arengu võrgustiku ja Põhja-Balti maaeluvõrgustike üksuste sündmustel osaletud kokku 86 korral. Osaletud on LEADER innovatsiooni, LEADER rakendamise parandamise, „arukate külade“, sotsiaalse kaasamise, *rural proofing* tööühmade töös ning biomajanduse tööühma töös. "ENRD hindamisvõrgustiku seminaridel on osaletud 5 korral ja EIP-AGRI seminaridel 10 korral.

Maaeluvõrgustiku üksuse esindaja on ka Euroopa maaeluvõrgustike üldkogu, juhtrühma ja LEADER/CLLD allrühma liige.

Aastatel 2014–2019 on ENRD üritustel tehtud 14 ettekannet, ENRD väljaannetes ilmus Eesti kohta 72 teavitust ja 42 projektinäidet. Kokku levitati eelnimetatud perioodil 212 teadet ENRD väljaannete kohta, sh on tõlgitud 122 ENRD väljaannet (60 ENRD infokirja ja 62 EIP-AGRI infokirja).